

MUISTIO

NAKKILAN KUNTA
PAKKALANKALLION AURINKOVOIMAHANKE - NAKKILAN TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS 3

ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika 8.10.2024, klo 8.30–11.01**Paikka** Teams-neuvottelu**Läsnä**

Markus Ojakoski	Nakkilan kunta
Seppo Saarimaa	Nakkilan kunta
Teemu Harjunen	Nakkilan kunta
Juha Virola	Ulvilan kaupunki
Olli Joukio	Satakunnan museo
Leena Koivisto	Satakunnan museo
Anna Nummela	Satakuntaliitto
Päivi Valkama	Varsinais-Suomen ELY-keskus (pj).
Annakaarina Lamminpää	Varsinais- Suomen ELY-keskus
Annukka Koivukari	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Niilo Aro	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Sanna Mäkeläinen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Rinne	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna Soirinsuo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Pasi Lappalainen	Nosto Consulting Oy
Iiris Hongisto	Nosto Consulting Oy
Päivi Leppänen	Nosto Consulting Oy (siht.)
Maria Wimmer	Skarta Energy (läsnä vain hankkeen esittelyssä)
Julia Lineri	Skarta Energy (läsnä vain hankkeen esittelyssä)
Heidi Saarenpää	Skarta Energy (läsnä vain hankkeen esittelyssä)

Ennen varsinaista viranomaisneuvottelua hanketoimija Skarta Energy esitteli sekä Pakkalankallion että Rajamäen aurinkovoimahankkeita:Skartan esittely Pakkalankallion hankkeesta

- Alueen maanomistajien kanssa on laadittu maanvuokrasopimukset ja hankkeen on tarkoitus edetä osayleiskaavan muutoksena sekä suunnittelutarveratkaisuna
- Hankealue sijaitsee Nakkilan ja Ulvilan rajalla noin 8 km luoteeseen Nakkilan keskustasta

- Hankealueen itäosassa on voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava, jossa hankealue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) → hankealueen länsiosassa ei ole voimassa yleiskaavaa → hankealue on Satakunnan maakuntakaavassa pääosin MU-alueita
 - hankealueella ei ole voimassa asemakaavaa
 - hankealueen pinta-ala on noin 64 ha, josta yleiskaavan muutosaluetta on yhteensä noin 38 ha
 - Massin virkistysalue ja liikuntakeskus sijaitsee heti hankealueen pohjoispuolella (kohde on maakuntakaavassa virkistysaluetta V)
- Hankealue on pääosin talousmetsää, jossa ei ole tiedossa erityisesti suojeltavia lajeja → luontoselvityksen maastokäynnillä tehtiin tosin havainto kehrääjästä (rauhoitettu)
 - hankealueelta on tehty lepakkokartoitus elokuussa 2024 → havaintoja tehtiin pohjanlepakosta sekä lampisiipasta, joka kuitenkin todennäköisesti on vesisiippa
 - alueelta ei havaittu lepakoiden päiväpiiloja → on todennäköistä, että lepakot käyttävät aluetta vain saalistukseen
 - luontoselvitystä on tarkoitus täydentää viitasammakko-, pesimälinnusto-, lepakko- ja liito-oravaselvityksillä keväällä 2025
- Hankealue sijoittuu kahden maakunnallisesti tärkeän lintualueen väliin (MAALI)
- Lähin luonnonsuojelualue (Massinmäen ls-alue) sijaitsee hankealueen pohjoispuolella
- Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella
- Hankealueen eteläpuolella sijaitsee maisemallisesti tärkeä Leistilänjärven kulttuurimaisema
- Yleiskaavassa hankealueelle sijoittuva arvokas geologinen muodostuma (ge) sekä kalliometsäalueet (luontotyyppi) huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa
- Jatkosuunnittelussa pyritään huomioimaan alueen viherverkosto → alueelle sijoittuu vireillä olevan Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteydessä laaditun viherrakenneselvityksen mukainen viherkäytävä N
- Hankealueen koillispuolelle on suunnitteilla uusi Hormiston sähköasema (arvio 2027) → alueella olemassa oleva 110 kV linja → liittyminen joko ilmajohtolla tai keskijännitekaapelilla
 - liityntäpolun varrella/läheisyydessä sijaitsee metsälaki- sekä muinaisjäännöskohteita

Alustava aikataulu

- Hankkeen on tarkoitus edetä osayleiskaavan muutoksena → tavoitteena on, että kaavamuuotos olisi lainvoimainen 2025/2026 ja rakentamislupa olisi vuoden 2026 alussa
 - lisäksi tehdään verkkoliityntäsopimus Carunan kanssa → tavoite, että energiantuotanto alkaisi viimeistään 2028

Viranomaisneuvottelu, jossa käsiteltiin sekä taajamaosayleiskaavan muutos 2 (Rajamäki) että taajamaosayleiskaavan muutos 3 (Pakkalankallio)

Yleisiä poimintoja taajamaosayleiskaavan 2 käsittelyn aikana käydyistä keskustelusta:

- Satakunnan maakuntakaava 2050 → luonnos odottaa maakuntahallituksen käsittelyä → tavoitteena asettaa kaavaluonnos nähtäville lokaan loppupuolella → kaavaehdotuksen valmistelua vuonna 2025
- Tällä hetkellä voimassa olevassa Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 on osoitettu aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealueita (au) sekä annettu yleinen suunnittelumääräys koskien aurinkoenergian tuotantoa
- Ulvilan kaupungissa on vireillä Keskustaajaman osayleiskaavan muutos, jonka yhteydessä on laadittu luontoselvitykset
 - kaupungin keskustan alueella vt 2 parantamishanke
- Ympäristöministeriössä on valmisteilla opas aurinkovoimaloiden kaa-voituksen ja lupamenettelyn tueksi → ei ole tietoa, koska opas ilmestyy → tällä hetkellä saatavilla ainoataan hankkeen taustaselvitys

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen: Taajamaosayleiskaavan muutos 3 (Pakkalankallio)

Osallistujat esittäytyivät.

Sovittiin, että Päivi Valkama (ELY-keskus) toimii puheenjohtajana, ja Päivi Leppänen (Nosto Consulting Oy) laatii muistion neuvottelusta.

2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavan laatija esitteli yleiskaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa

- Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Ulvilan kaupunginrajaan
- Kaava-alueen pinta-ala on 64 ha, josta yleiskaavan muutosaluetta on yhteensä noin 38 ha ja loput 26 ha on kaavan laajennusaluetta
- Kaava-alue on metsäistä ja alueella on sattunut vastikään myrskytuhoja, jossa metsää kaatunut

- Kaavamuutoksen yhteydessä laadittavan luontoselvityksen laadinta/maastotyöt on aloitettu keskikesällä 2024 selvityksen täydennykset jatkuvat vuoden 2025 puolella, jolloin mm. lepakkohavainnot tarkentuvat → alueelta tunnistettiin kesän maastotöissä kuulohavainnointona kehrääjä (rauhoitettu)
- Kaava-alueella ei sijaitse rakennuksia → alueen eteläpuolella sijaitsee kaksi omakotitaloa
- Ulvilan kaupungin puolella sijaitsee ulkoilu- ja liikunta-alue
- Kaava-alueella ei sijaitse muinaisjäännöksiä tai rakennetun kulttuuriympäristön kohteita → arkeologisen inventoinnin tarpeesta ei ole tehty vielä päätöstä, mutta selvityksen mahdollinen laadintatarve on kirjattu OAS:iin
- Leistikjärven kulttuurimaisema-alue sijaitsee kaava-alueen eteläpuolella
- Kaava-alue on Satakunnan maakuntakaavassa sekä Nakkilan taajamaosayleiskaavassa MU-aluetta
 - kaava-alueelle on yleiskaavassa osoitettu ulkoilureitistö sekä geologinen muodostuma (ge)
- Kaava-alueella ei ole asemakaavaa
- Yleiskaavan kuvausmittakaava on 1:10 000
- Aurinkoenergian tuotantoalue osoitetaan yleiskaavassa MRL 16 §:n mukaisena suunnittelutarvealueena
- OAS:n arvioitavat vaikutukset -kohtaan lisätään *ilmastovaikutusten arviointi*
- OAS:ssa on mainittu kaavatyön osalliset sekä kaavan tavoiteaikataulu
 - kaavaluonnos on tarkoitus käsitellä kunnassa vielä vuoden 2024 aikana → kaavaehdotus on tarkoitus laatia selvitysten valmistuttua

3. Kommentit ja keskustelu

Satakuntaliitto:

- Tiedusteltiin, miten kaavamuutoksessa on huomioitu aurinkovoimahankkeen ja ulkoilu- ja virkistystarpeiden yhteensovittaminen
 - painotettiin, että kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää, miten alueen viherrakennearvot turvataan ja miten toiminta sovitetaan yhteen ulkoilu- ja virkistysarvojen kanssa

Satakunnan museo

- Todettiin, että alueelta tulee laatia arkeologinen inventointi/selvitys ja raportti selvityksestä tulee toimittaa museolle mahdollisimman pian sen valmistuttua → kaava-alueen lähiympäristössä sijaitsee useita tunnettuja muinaisjäännöskohteita

- Todettiin, että maakuntakaavassa kaava-alueen eteläpuolelle osoitettu maisemallisesti tärkeä Lesitilänjärven kulttuurimaisemarajaus ei voi päättyä keskelle metsää, sillä maisema-alueen sekä Satakunnan rakennusperintö 2005:n mukaisen maakunnallisesti tärkeän kulttuuriympäristöalueen arvot pohjautuvat alueen avoimeen viljelysmaisemaan
 - lisättiin, että hankealueen sisäpuolelle on jätettävä riittävä suoja-alue suhteessa maisema-alueeseen
- Todettiin, että on hyvä, että OAS:ssa on maininta maisemaselvityksestä
 - selvityksen suhteen toivotaan mm. riittävää havaintomateriaalia maisemamuutoksista etelään (kaukomaisemat) sekä muutoksista ympäröivän metsän siluetissa
 - maisemaan liittyviä seikkoja tarkennetaan lausuntokierroksella

Ulvilan kaupunki

- Todettiin, että kaava-alue sijaitsee viherverkkoselvityksen mukaisella viherkäytävällä → ulkoilun ja virkistyksen yhteystarpeet eivät kuitenkaan mene viherkäytävien kanssa samassa linjassa, vaan ulkoiluyhteys kiteytyy Massin ulkoilu/liikuntakeskukseen
 - lisättiin, että kaavahanke muodostaa viherkäytävän jatkumille esteen, sillä Massin eteläpuolella kulkeva viherkäytävä on oleellista säilyttää
 - lisättiin, että kaava-alueen ympäristö on Massin ulkoilualueen, alueen luontoarvojen sekä kaava-alueen eteläpuolella sijaitsevan Leistilänjärven puitteissa merkittävä/tärkeä kohde

Nakkilan kunta

- Kaava-alueelle on osoitettu viherkäytävä, mutta alue ei ole tiheästi rakennettua tai asuttua ja viherkäytävää jää alueelle myös hankkeen jälkeen
- Lisättiin, että alueelle ei ole rakennettu erillistä virkistysreittiä, vaan ainoastaan rasiestie 1-3:lle kiinteistölle → virkistysreitistä ei ole tehty sopimusta myöskään alueen maanomistajien kanssa, jolloin alueella ulkoilu tapahtuu tällä hetkellä jokaisenoikeuksin
- Todettiin, että maisema-arvot tulevat hankkeessa huomioiduiksi esimerkiksi suojavyöhykkeiden suunnittelussa jne. → matalahkot paneelikentät ovat maisemoitavissa ja sovitettavissa alueen maisemaan maisemoitavissa helposti ja sovitettavissa alueelle

Varsinais-Suomen ELY-keskus

YVA-tarve

- Tiedusteltiin, onko ELY-keskukseen oltu yhteydessä YVA-tarveharkintahakemuksen puitteissa
 - kaavan laatija totesi, että hankealue on melko pieni, jolloin hanke ei tule todennäköisesti edellyttämään YVA-menettelyä

- ELY-keskus totesi, että hankkeesta tulee laatia YVA-tarveharkintahakemus

Pinta- ja hulevedet

- Todettiin, että pinta- ja hulevesistä on maininta OAS:n kappaleessa 4, mutta OAS:ssa ei ole laadittavien selvitysten kohdalla kuitenkaan mainintaa hulevesiselvityksen laadinnan tarpeesta
 - lisättiin, että alueelta tulee kaavamuutoksen yhteydessä laatia hulevesiselvitys → tarkemman hulevesisuunnitelman tarve riippuu selvityksen tiedoista/tuloksista
 - tarvittaessa laadittavassa hulevesisuunnitelmassa tulisi esittää vedenpidätysratkaisuja, sillä uudet tiet vaativat uusia ojia, joka lisää vesistöjen ravinnekuormaa → hulevesisuunnitelmassa tulisi tarkastella esim. mitoitusratkaisun mukaisia viivytysaltaita
- Lisättiin, että kaavan laadinnan yhteydessä hankkeen vesistövaikutukset tulee käsitellä riittävällä tarkkuudella myös suunnittelutarveratkaisua silmällä pitäen ja huomioida selvitysten sekä suunnittelutarveratkaisun realistiset aikataulut
- Lisättiin, että Kokemäenjoen alaosan vesimuodostuman valuma-alueella on useita hankkeita, joilla on suunnitelmissa laajat metsänhakuut alueella. Tällä saattaa olla merkittäviä yhteisvaikutuksia erityisesti mahdollisten happamien sulfaattimaiden pintavesiä happamoittavan vaikutuksen, mutta myös ravinnepäästöjen osalta. Kokemäenjoen alaosan valuma-alueella tulisi tehdä yhteisvaikutusten selvitys pintavesien osalta. (lisätty 24.10.2024)

Liikenne

- Todettiin, että kaavatyön yhteydessä tulisi laajemmin tarkastella alueen liikenneverkkoa, sillä Pakkalankallion hankealue ei ole samalla tavalla liikenteellisesti saavutettavissa, kuin Rajamäen hankealue → alueella tulisi todennäköisesti toteuttaa uusia ajoyhteyksiä
 - hankkeen yhteydessä tulee lisäksi arvioida hankkeen vaikutukset lentoliikenteeseen/ilmailuun sekä pyytää lausunto asianomaiselta viranomaiselta
 - kaavahankkeen liikenteellisistä ratkaisuista tulee pyytää lisäksi pelastuslaitoksen lausunto
- Todettiin hulevesiin liittyen, että alueen hulevesiä ei saa johtaa maanteiden kuivatusverkostoon → hankkeen yhteydessä on selvitettävä hulevesien vaikutukset maanteiden kuivatukseen sekä miten mahdollisia vaikutuksia pyritään estämään

Maisema

- Todettiin, että on hyvä, että OAS:ssa on maininta maisemaselvityksen laadinnasta

- Hankkeen yhteydessä tulee huomioida riittävän suojavyöhykkeen osoittaminen hankealueen sisäpuolelta maisemavaikutukset ja hankealueen ympäristön maankäyttö huomioiden (mm. maisema- ja virkistysalue)
- Hankkeen yhteydessä on lisäksi arvioitava hankkeen ilmastovaikutukset

Yleistä keskustelua/kommentointia

- Ulvilan kaupunki totesi, että hankkeiden yhteisvaikutusten selvittämiseksi kaupunki olisi ehdottomasti vaatinut YVA-tarpeen selvittämistä myös Rajamäen hankkeen yhteydessä, jos kaupunki olisi ollut siinä vaiheessa tietoinen myös käsillä olevasta Pakkalankallion hankkeesta
- Lisättiin, että hankkeissa korostuu yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys sekä vaikutukset virkistykseen sekä ekologiseen kytkeytyneisyyteen
- Lisättiin, että hankkeen selvitysten laatiminen on aloitettu tavoiteaikatauluun (suunnittelutarveratkaisun hakeminen vuoden 2024 loppuun mennessä) nähden verrattain myöhään ja esimerkiksi liito-oravaselvitys voidaan laatia aikaisintaan keväällä 2025
 - alueelta tulee laatia lisäksi kattava linnustoselvitys
 - arvioitaviin vaikutuksiin on lisättävä vaikutukset alueen ekologiseen kytkeytyneisyyteen
- Keskusteltiin yleisesti YVA-tarpeesta ja todettiin, että YVA tukee kaavoitusta sekä vaadittavine selvityksineen alueen maankäytön hankkeiden kehittymistä
- Todettiin, että alueelta laadittavat riittävät selvitykset sekä eri tahoilta pyydettävät lausunnot hyödyttävät/palvelevat kaavoituksen lisäksi myös erikseen haettavaa suunnittelutarveratkaisua → riittävien selvitysten laadintaan ja hankkeen aikataulun yhteensovittamiseen on kiinnitettävä huomioita
- Kaavan laatija totesi, että osayleiskaavan muutos laaditaan yleispiirteisenä, jolloin kaava ei suoraan ohjaa alueen rakentamista → tämä olisi huomioitava myös silloin, kun pohditaan kaavatyön yhteydessä laadittavien selvitysten tarkoituksenmukaisuutta
 - yleiskaavan lisäksi haetaan suunnittelutarveratkaisua, jossa alueen suunnittelu tarkentuu
- Todettiin, että Ulvilassa yleiskaavoja on laadittu myös suoraan alueen rakentamista ohjaavina (MRL § 44), jolloin selvitysten tarve korostuu esim. hulevesien osalta

4. Jatkotoimenpiteet

- Varsinais-Suomen ELY-keskus edellyttää hankkeelta YVA-tarveharkintahakemusta → ELY-keskuksen osalta Sanna Mäkeläiseltä voi tiedustella lisätietoa YVA-asioihin liittyen
- Alueelta tulee laatia hulevesiselvitys
- Alueelta tulee laatia maisemaselvitys
- Alueelta tulee laatia arkeologinen inventointi
- Alueelta tulee laatia kattava luontoselvitys
 - liito-oravaselvitys on laadittava ennen kaavaluonnoksen käsittelyä ja nähtävälleasettamista
 - luontoselvityksen yhteydessä on laadittava lisäksi kattava linnustonselvitys
- Arvioitaviin vaikutuksiin on lisättävä vaikutukset alueen ekologiseen kytkeytyneisyyteen, hankkeiden yhteisvaikutukset, vaikutukset ilmastoon sekä vaikutukset lentoliikenteeseen/ilmailuun
 - hulevesien osalta on arvioitava vaikutuksia maanteiden kuivatusjärjestelmään
- Kaavatyön yhteydessä huomioidaan palaute käsittelyaikataulusta
- Muistio lähetetään läsnäolijoille kommenteille

5. Muut esille tulevat asiat

Päätettiin kokous klo 11.01.

Päivi Leppänen

JAKELU

läsnäolijat

Risto Rauhala, Varsinais-Suomen ELY-keskus